

Atelye sou lidèchip ann Ayiti:

Kapasite pou koneksyon ak aliyman

**Pwofesè Deborah Ancona
ak Michel DeGraff**

Modèl ki nan fondasyon travay sa a monte apre yon ane kote n ap fè rechèch, n ap kode anpil istwa sou lidèchip, n ap bati sou esperyans nou, pou nou eseye reponn kesyon sa a :

Kisa “lidèchip” ye?

Modèl sa a pa konplike. Men, se yon modèl ki pèmèt ou pase alaksyon pou pwojè ou yo ka ateri

MIT LEADERSHIP CENTER

Kèk sipozisyon ...

LIDÈCHIP SE YON KALITE KI PÈSONÈL
(pa gen okenn teknik ki pi bon pase tout lòt)

LIDÈCHIP EGAL BON JESYON
(fè bagay yo fèt nèt, deklannche bagay yo)

LIDÈCHIP SE TANKOU KONBIT
(ou pa ka aji pou kont ou)

MIT LEADERSHIP CENTER

Objektif yo...

Ede w devlope kòm lidè

- Aprann yon nouvo modèl ak langaj pou lidèchip
- Itilize modèl la pou bati yon Ayiti k ap “dekole”
- Pratike kapasite pou lidèchip
- Reflechi sou fòs ak feblès ou kòm lidè, e kòman pou w al pi devan
- Kalkile ki sa ki pi enpòtan pou ou
- Planifye pwochen etap yo

MIT LEADERSHIP CENTER

Premye jou – Ajannda

- Entwodiksyon/ Ki sa “lidèchip” ye?
- Modèl Lidèchip 4-KAP
- Egzèsis ki mande pou “kreye sans” epi pou “kreye koneksyon”
- Egzèsis ann ekip pou “kreye sans”
- Itilize Modèl 4-KAPASITE a (“4-KAP”) pou enplemante chanjman

MIT LEADERSHIP CENTER

Ki sa “lidèchip” ye?

MIT LEADERSHIP CENTER

Ki sa ki pi enpòtan pou ou?

MIT LEADERSHIP CENTER

Ki kalite lidè ou ye?

MIT LEADERSHIP CENTER

Yon ti jwèt kat!

1. Fè yon ti deplase epi chwazi 3 a 5 kat ki, yon jan yon mannyè, sanble byen reprezante kiyès ou ye kòm lidè. Pa pran twòp tan nan reflechi sou chwa ou fin fè yo.
2. Fòme ekip 3 a 4 moun epi brase lide (yon sèl moun alafwa) sou: ki sa kat ou yo reprezante; ki sa ou panse yo di sou ou kòm yon lidè; ki sa lòt moun panse?
3. Rapò: Ki mòd lidè n ap bezwen pou nou rive reyalize chanjman Ayiti bezwen yo?

Dirije pandan peryòd kriz: Ki sa pou m fè kounye a? Modèl lidèchip “4-KAP”

Viv nan yon monn an kriz

MIT LEADERSHIP CENTER

Dirije nan peryòd kriz

- Enfleksib
- Nan bezwen
- “Kabrit ki wè limyè oto” (sezisman kloure yo anplas)
- Debousole
- Enkyete

Men, gwo kriz mennen laperèz... e laperèz fè nou bay mwens rannman.

Dirije nan peryòd kriz

- Abandone ansyen modèl mantal la
- Rasanble plis done
- Krewe yon kat nan tèt ansanm
- Verifye epi fè ajistaj
- Tire leson nan tout ti esperyans
- Senaryo

*Yon lidè ki
djanm tout
bon dwe rive
krewe sans
nan lemonn ...*

MIT LEADERSHIP CENTER

Kreye sans:

Gade sistèm lan byen nan tout lajè l

Fè yon kat detaye sistèm nan

Aji epi fè ajistaj

MIT LEADERSHIP CENTER

Dekri yon lidè ou te wè ki te bon anpil nan kreye sans nan moman kriz. Ki sa moun sa a te fè? Ki rezilta sa te bay?

Ki kalite aktivite ou kapab mete nan ekip/ ministè/depatman pa w la pou kreye sans?

MIT LEADERSHIP CENTER

Dirije nan peryòd kriz

- Kite moun wè w
- Koute
- Pale verite
- Di aklè sa w konnen
...epi sa w pa konnen
- Repete l
epi repete l ankò
- Lonje men bay
tout aktè yo—tout
moun ki konnen
yo gen mayi nan solèy

*Yon lidè ki
djanm
kominike
tout tan...*

Kreye koneksyon:

Chèche ransèyman

Plede kòz

Bay moun apui

Rale moun vini

Kominike

MIT LEADERSHIP CENTER

Dekri yon lidè ou te wè ki te bon anpil nan fè koneksyon nan peryòd kriz. Ki sa moun sa a te fè? Ki rezilta sa te bay?

Ki kalite aktivite ou ka mete nan ekip/ministè/ depatman pa w la pou fasilite koneksyon?

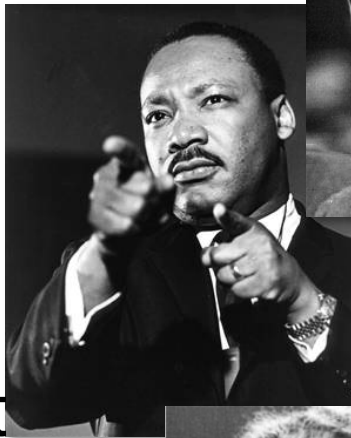
MIT LEADERSHIP CENTER

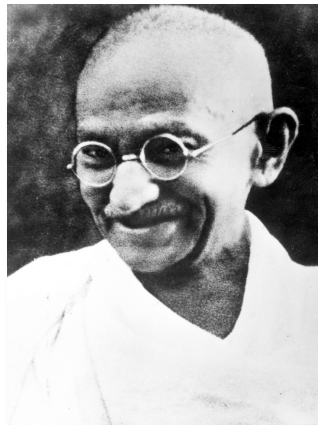

Dirije nan peryòd kriz

- Trase yon desen
- Nouvo posibilite
- Kadre
- Valè
- Santre/Bay jarèt

*Lidè ki djanm
tout bon konn
kreye vizyon
ki pran nanm
moun...*

MIT LEADERSHIP CENTER

Devlope yon vizyon:

Kreye yon vizyon

Kominike vizyon an

Kore vizyon w ak anpil enèji

MIT LEADERSHIP CENTER

Reflechi sou mwayen ki pi bon pou byen kadre epi kominike yon vizyon. Kòman ou ta ka sèvi ak lide sa yo pou ou kominike ak manm ekip/ depatman/ministè pa w la?

Dapre sitiyasyon kriz ki devan w jodi a, ki sa, an reyalite, ou ta ka di peyi a?

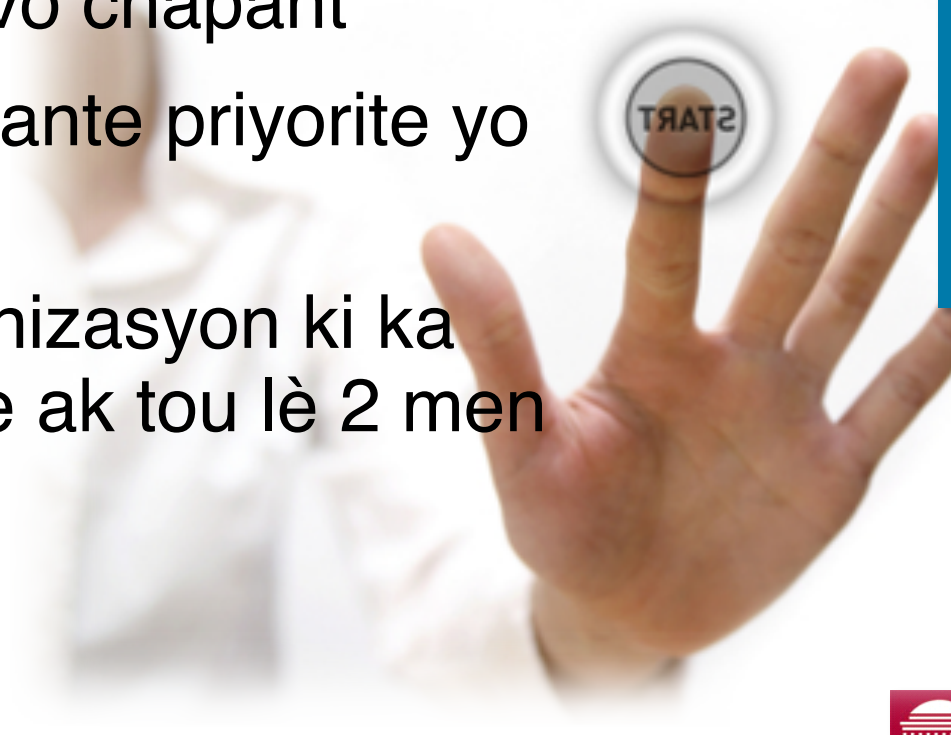
MIT LEADERSHIP CENTER

Dirije nan peryòd kriz

- Pèmisyon pou soti nan antrav règleman yo
- Nouvo chapant
- Prezante priyorite yo aklè
- Òganizasyon ki ka frape ak tou lè 2 men

Yon lidè ki djanm tout bon ka envante lavni.

Envante:

Klima pou inovasyon

Kreye chapant tou nèf

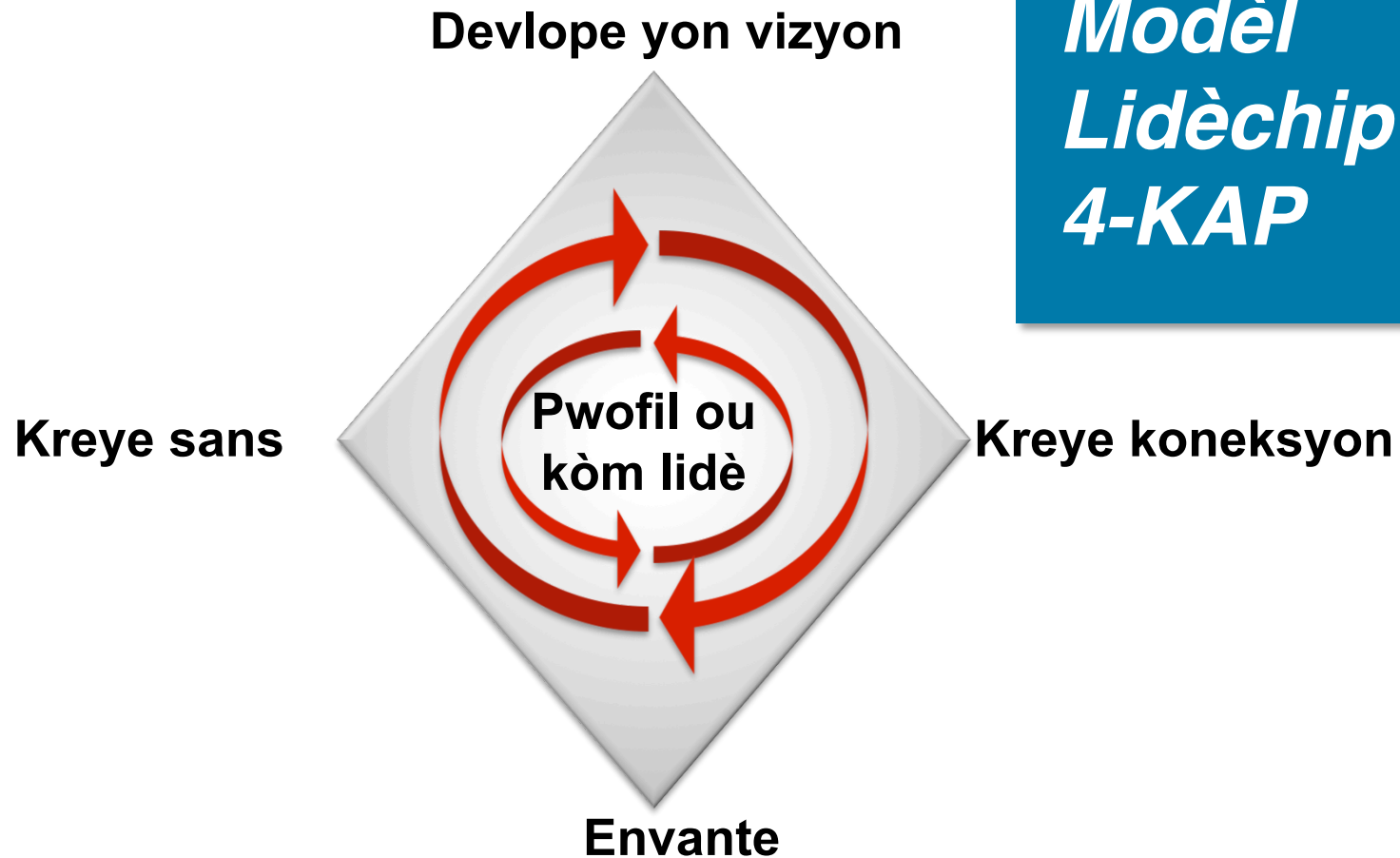
Enplemante

MIT LEADERSHIP CENTER

Dirije nan peryòd Kriz

Travay endividyèl epi an gwoup

- 1. Pran kèk minit an plis epi, pou kont ou, konsidere pwòp pwofil 4-KAP pa w. Ki kote pozisyon w pi wo e ki kote li pi ba? Trase pwofil ou sou yon fèy bwouyon.**
- 2. Dapre travay ou epi defi ke òganizasyon w lan gen kounye a, ki konpetans ki pral pi enpòtan pou w ta devlope epi itilize? Sèvi ak yon lòt koulè pou trase pwofil travay ou.**
- 3. Sèvi ak yon twazyèm koulè pou trase pwofil ke ou ta renmen genyen.**
- 4. Fòme ti gwoup, pataje analiz nou yo youn ak lòt. Konsidere ki pwochen etap ke egzèsis la deklannche. Ki konpetans ki pral pi nesesè pou Ayiti ka ale pi devan?**

MIT LEADERSHIP CENTER

Dirije nan peryòd kirz

- Fòk imobilite tounen aksyon
- Fòk izòlman tounen kominote
- Fòk laperèz tounen lespwa;
fòk dout tounen fyète
- Fòk gade dèyè tounen inovasyon

*Peryòd kriz
egzije pou
nou ofri sa
ki pi bon*

MIT LEADERSHIP CENTER

*Premyèman, ekri repons pa w pou kont ou.
Aprè sa, diskite repons sa yo an gwoup.
Pou kesyon 3–4, ekri repons yo sou ti kat
yo.*

- 1. Ekri 2 bagay ou vle sonje de sesyon jodi a?**
- 2. Ekri 2 bagay ou menm, kòm lidè, ou vle fè yon lòt jan akòz de sa w aprann jodi a**
- 3. Ekri 2 bagay ki pa fin klè pou ou nan sesyon jodi yo?**
- 4. Ekri 2 bagay ou ta renmen chanje nan atelye a pa rapò ak sesyon k ap vini yo (vandredi ak samdi)**

MIT LEADERSHIP CENTER

Prensip pou devlope yon vizyon

- Konsantre sou sa w vle a; pa annik kouri pou sa w pa vle
- Konsantre sou rezilta; pa konsantre sou ki sa sa ap mande pou ou ta rive la
- Konsantre sou sa w vle a; pa konsantre sèlman sou sa ki parèt posib

Prensip pou devlope yon vizyon

- Eske sa klè?
- Eske w vle l?
- Eske se sa w chwazi?
- Eske w sèten?

